

Med glasklar blick för konsten

Idyll och sträng religiositet präglade den kände glaskonstnären Bertil Valliens barndom i Sollentuna. Han bröt sig loss och erövrade världen men gör i höst ett återbesök med en utställning på Edsvik konsthall.

Text **Per Söderström** Foto **Göran Örtegren** kyrkporten@svenskakyrkan.se

Redan i skolan i Rotebro på 1940-talet var Bertil Vallien duktig på att teckna. Han var särskilt bra på att rita hästar, en talang han utnyttjade för att imponera på flickorna i klassen.

– Alla vill ju bli omtyckta och tjejerna beundrade mina hästar. Det blev faktiskt inledningen på min konstnärsbana, berättar Bertil Vallien.

Mer än ett halvsekel senare har Bertil Vallien återupptagit sitt intresse för teckning och för hästar. I höst har han en utställning på Edsviks konsthall och där kommer han, utöver sin glaskonst, att visa grafiska blad med hästmotiv.

– Hästarna har fått bli symboler för styrka och människans makt över ett så ståtligt och starkt djur.

Minns en lantlig idyll

Bertil Vallien föddes och växte upp i Sollentuna i en syskonskara om sju barn. Han har bort i Helene-lund, Tureberg, Norrviken och slutligen i Rotebro, som han har de livligaste minnena ifrån. Han minns Sollentuna som en lantlig idyll med välköpta villor och med stora lantbruk bortom villakvarteren. Familjens hus i Rotebro liknar han vid Villa Villekulla, tre våningar högt, med torn och präng. Huset står kvar, har han sett när han åkt förbi.

Föräldrarna var strängt troende och del i en pingsrväckelse, vilket präglade Bertil Valliens uppväxt. Barnen fick följa med till kyrkor och bönhus. Reglerna var många, bland annat fick inte systrarna klippa håret som de ville och att spela fotboll på en

PROFIL
Yrke: Glaskonstnär och skulptör.

Familj: Gift med konstnären Ulrica Hydman-Vallien.

Bakgrund: Född i Helenelund. Uppvuxen i Rotebro.

Bor: I Åfors i Emmaboda kommun och i Stockholm.

Aktuellt: Utställning på Edsvik konsthall med start den 3/10.

Var huvudperson i filmen "Glasmästaren" som visades i SVT i juli.

Journey. Finns på en konstskola i Turkiet.

söndag var utslutet. Att gå i söndagsskola var självklart. Senare spelade Bertil esskornett i en orkester i kyrkan. Men han gjorde det mest för att mamma och pappa ville det.

– Pappa försökte föra in oss barn på den rätta vägen. Han gjorde det av kärlek men jag reagerade med att ta avstånd från religionen. Även om mina föräldrar var fantastiskt vänliga och stöttande valde jag att flytta hemifrån så fort jag kunde.

Innan dess hade han trots allt upplevt en barn-dom i Sollentuna. Han minns skolvälsutningar i Sollentuna kyrka och i S:t Eriks kyrka.

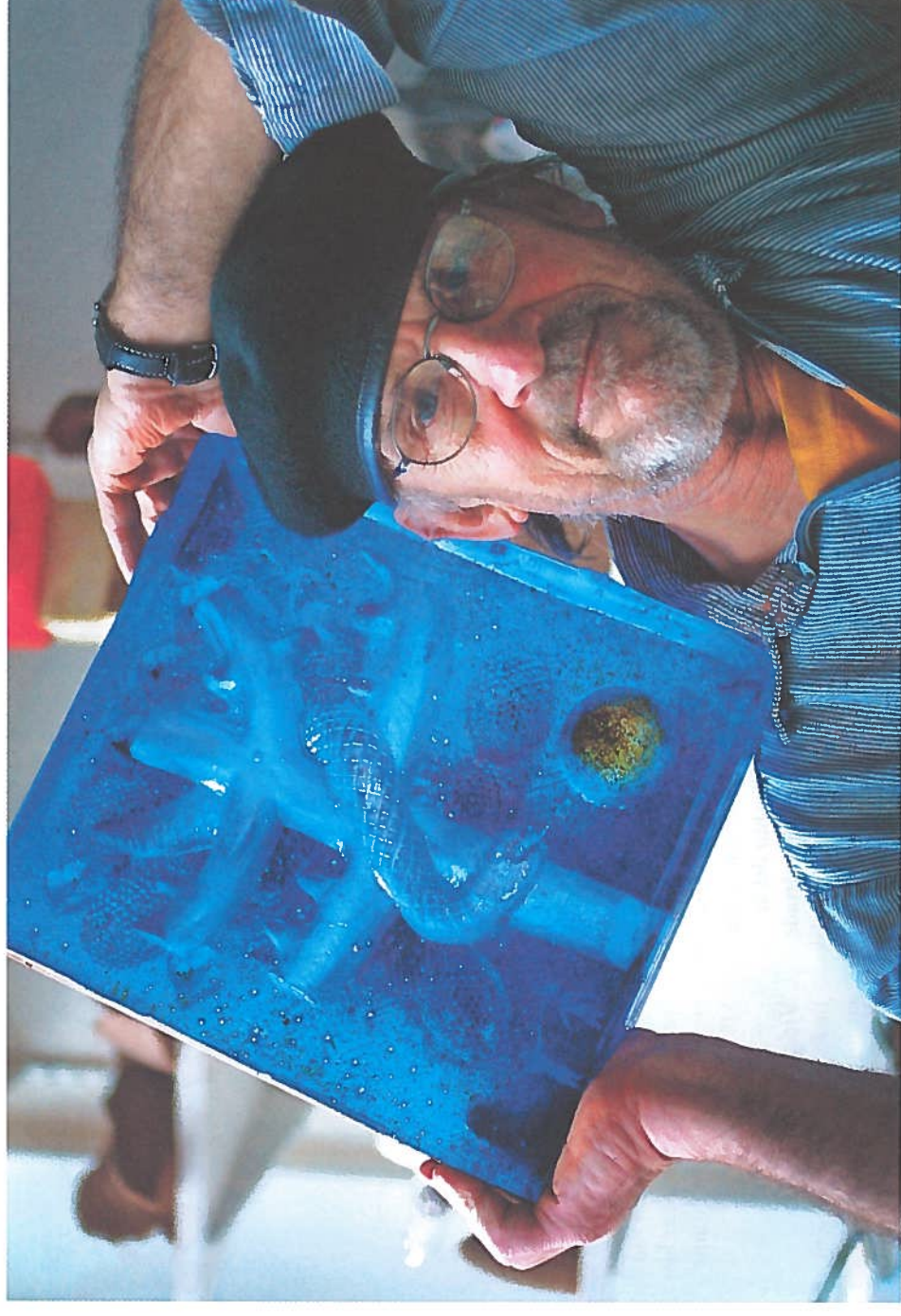
Bertil Vallien erinrar sig också sommarens bad i Ravalen. Vid Rösjöbadet fanns en glassförsäljare som tillverkade sina produkter på plats, något Bertil Vallien minns som en smärre sensation. Ofta blev köerna långa när glassförsäljaren inte hann tillverka ny glass i takt med efterfrågan.

Blodsbröder

Hans bästa kamrat var Mats Lundegård, som med tiden blev känd journalist på Dagens Nyheter. Pappan hette Erik Lundegård och var även han journalist på DN och skrev kåserier under den kända signaturen Eld.

– Mats och jag blev blodsbröder i bokstavig mening. Vi skar ett litet snitt och blandade blod. Och det fungerade, vi är vänner än i dag.

Med tiden fick Bertil Vallien jobb inne i Stockholm och blev en tidig pendlare från Sollentuna på sin

“Det fina med att jobba åt kyrkor är att konstverket blir kvar på den plats som det är skapat för. Inte heller förändras rummet så mycket. När man gör konst i andra offentliga miljöer kan man ge sig sjutton på att rummet förändras, det kanske blir ny färg på väggarna eller också får verket sällskap av en kopieringsapparat.

motorcykel, en 350 kubiks Royal Enfield. Därefter blev det Konstfack där han fick den berömda keramikern Stig Lindberg som lärare. 1961-1963 bodde han i Los Angeles och jobbade mest med keramik. Redan under tiden på Konstfack hade han provat på glas som praktikant på Åfors glasbruk i Småland. När han fick erbjudande om att bli anställd konstnär och formgivare på Åfors vände han hemåt igen.

En annan bekantskap från Konstfacktiden var Ulrica Hydman, som också kom att bli en känd glaskonstnär. De gifte sig 1963 och bosatte sig i Åfors, där de bor än i dag. Med Åfors som bas har Bertil Vallien blivit känd över hela världen och hans konst finns bland annat på Eremitaget i Sankt Petersburg och Metropolitan Museum of Art i New York. En skulptur, *Journey stone*, fick följa med rymdfärjan Endeavour på en resa år 2000.

Altarskåp i Växjö domkyrka

Med åren har Bertil Vallien kommit att göra konst även till kyrkor. Det förmodligen mest kända verket är altarskåpet Fiat Lux *Från mörker till ljus* i Växjö domkyrka.

– Det fina med att jobba åt kyrkor är att konstverket blir kvar på den plats som det är skapat för. Inte heller förändras rummet så mycket. När man gör konst i andra offentliga miljöer kan man ge sig sjutton på att rummet förändras, det kanske blir ny färg på väggarna eller också får verket sällskap av en kopieringsapparat.

FOTO LARS ERIK TOBIASSON

Altarskåpet i Växjö domkyrka